

LÄS IDAG:

Göran Hänström, Båkab, direktör Karel Bartak, Erste Bränner Maschinenfabrik och generaldirektör Miloslav Mikes, Skodaexpert vid Skodas leverans till Båkab (SCA).

Skoda-intrång irriterar svensk turbinmarknad

Med hjälp av 30 procent lägre priser har Skoda lyckats att hittills ta hem två leveranser av ångturbiner i Sverige.

VERKSTÄDER

På Stal Laval är man irriterad och kallar Skodas prissättning "politisk".

Sidan 27

TRANSPORT

Logistiksatsning hos Saab-Scania spar 1 Mkr per år

På ett år sparade Saab-Scania, Trollhättan, ca en miljon kr genom de rationaliseringar som en nyinrättad logistikberedning kunde genomföra.

Sidorna 25-26

SKOG

Ny Skotare utmanar Volvo och Kockums

Med en ny skotare – som släpar fram timmer ur skogen – utmanar ett norrländskt småföretag "jättarna" Volvo-BM och Kockums. Skotaren har utvecklats med hjälp av utvecklingslån. Och nu vidareutvecklas den till en skördare.

Sidan 30

Huvudredaktörer för branschbevakning

Bygg och anläggning:

Harald Olsson-Forsberg

Data:

Göran Fredriksson

Elektronik:

B G Wennersten

Förpackning:

Åke E Andersson

Kemi:

Kjell Eriksson

Plast och gummi:

Hans Widén

Skog:

Nils-Olof Ollevik

Transporter och materialhantering:

Gunnar Dahllöf

Verkstäder:

Bo Forsberg

Ytbehandling:

Gösta Ekström

DAGENS PRODUKTION

Teknik för lönsamhet

21

Verkstadsindustrin 20 proc effektivare med mikrodatator

Effektiviteten i verkstadsindustrin skulle kunna höjas med minst 20 procent om man bara använde sig av tillräckligt alerta produktionsuppföljningssystem.

"Med mikrodatorteknik är det enkelt att nu bygga ett sådant automatiskt uppföljningssystem", säger mikrodatorteknikern Lars Karlsson. "Och till rimlig kostnad", tillägger han.

För 70-80 000 kronor är det möjligt att utrusta en medelstor verkstad med ett sådant mikrodatortextsystem. Efter den investe-

ringen har man kontinuerlig och omedelbar tillgång till en mängd driftdata, som tidigare varit tidsödande eller besvärligt att ta fram – om man överhuvudtaget brytt sig om det.

Vid varje maskin finns då en datainmatningsterminal, som är ansluten till den centralt placerade mikrodatortext. Drifttid och andra data matas kontinuerligt in i systemet och så snart maskinen stannar rapporterar operatören orsaken. Det kan vara brist på personal, beläggning eller material, det kan vara reparation, verktygsbyte eller personlig spilltid.

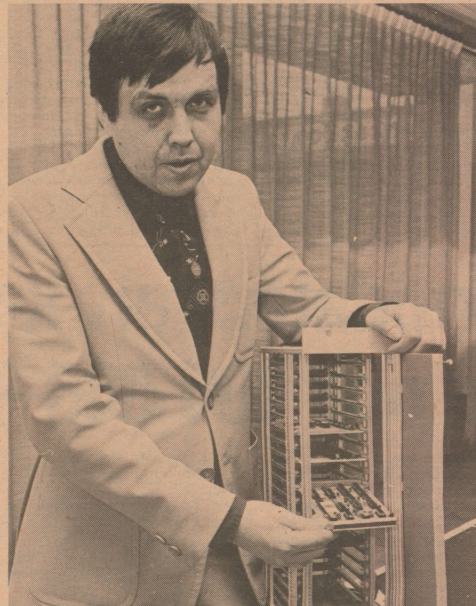
Besked om underhåll

Alla dessa data bearbetas kontinuerligt och på en bildskärms-terminal kan verkstadsledningen snabbt identifiera flaskhalsar, skaffa underlag till materialstyrningen, osv. Ett sådant system kan också ge besked om underhållsbehov hos maskinparken.

På det hela taget vinner man snabbare genomloppstid, kortare liggetid i lagret, investeringsbehovet i nya maskiner blir inte heller så stort.

"Mikrodatortextsystem för beläggningsredovisning har ännu inte kommit på marknaden", säger Lars Karlsson, "men inom ett par år är det troligt att de finns här, inte minst med tanke på att ackordslönerna börjar försvinna."

Detta är ett av otaliga exem-

● Lars Karlsson, 36 år (på bilden med en mikrodatortext), av många betraktad som en av Sveriges förnämsta experter på mikrodatortekniken och dess tillämpningar. Ledare för Täby-företaget Dataindustrier AB, där han omger sig med ett 30-tal elektroniker och programörer. Autodidakt.

"Jag har aldrig haft ambitionerna att skaffa mig någon formell utbildning. Jag söker själv reda på den kunskap jag behöver för att klara framtiden." Själv ofta anlitad föreläsare i mikrodatortextsamarbeten.

Lars Karlsson ligger bakom ett 20-tal patent inom elektronikköret. Till 75 procent arbetar Lars Karlsson och hans gäng som utvecklingskonsulter. Det innebär att man utvecklar mikrodatortextsystem och utrustningar för de mest skilda tillämpningar inom industri, vetenskap, kontor och handel.

Den resterande fjärdedelen av sin tid ägnar man sig åt att utveckla egna produktidéer, som sedan säljs på licens. Lars Karlsson ligger på det sättet bakom flera produkter som går ut på marknaden genom andra företag.

pel på hur mikrodatortekniken idag kan höja effektiviteten, rationalisera ett arbetsmoment eller bättra på ett företags konkurrenskraft.

Lars Karlsson, som är en av Sveriges förnämsta auktoriteter på mikrodatortextområdet, arbetar som utvecklingskonsult. Han tar fram ytterligare ett exempel på ett mikrodatortextsystem som innebär stora effektivitetsvinster för användaren.

"Det här mikrodatortextsystemet", säger han och pekar på en i det närmaste färdig utrustning i sitt laboratorium, "kom-

mer inom ett par veckor att sättas in i ett pappersbruk."

Systemet placeras då mellan pappersmaskinen och färdiglagret. Uppgiften är att – utifrån orderbokens innehåll som regelbundet matas in i datorn – se till att rätt produktionskvantitet och -kvalitet kommer till rätt kund vid rätt tidpunkt.

Detta är normalt ett synnerligen påfrestande och jäktigt arbete för personalen. Inte sällan sker kostbara misstag. Mikrodatortextsystemet samlar också in en rad viktiga produktionsresultat på en bankkassett som regel-

bundet sänds till brukskontoret för uppföljning.

Det fåtal automatiska system som hittills funnits har legat i miljonklassen. Lars Karlssons mikrodatortextsystem kostar omkring en tredjedel plus att presända ligger högre.

Var någonstans har man hittills uppnått de största rationaliseringseffekterna med hjälp av mikrodatortext?

"Tidningar", säger Lars Karlsson. "Där rationaliseras hela sätterier bort. I stället för skrivmaskin använder journalisten en mikrodatortextbaserad bildskärmsterminal där han skriver och redigerar sin artikel."

Minskat spill

"Vi har just avslutat ett mikrodatortextprojekt på ett tidningstryckeri, där största vinsten ligger i väsentligt minskat pappersspill."

Det är ett komplicerat mikrodatortextsystem, som bl a styr tryckpressen så att svärningen på tidningssidorna blir den korrekta redan från första början. Med de allt högre papperspriserna kan man således spara in mycket makulatur. Dessutom styrs också distributionen av mikrodatortextsystemet.

Med mikrodatorteknik kan man göra billiga och sinnrika utrustningar för inpasseringskontroll och tidsredovisning – ofta i kombination med varandra.

"De rationaliseringsvinster man här kan göra ligger bl a på personalsidan", säger Lars Karlsson.

"Vi har utvecklat flera olika inpasseringsutrustningar med mikrodatortext; bl a en liten terminal för automatisk verifikation av ID-kort för tillgång till automatiskt bankvalv. Banktjänstemannen behöver inte längre följa med när man vill öppna sitt bankfack."

Mycket kvar

"De stora användningsområdena för mikrodatortext ligger nog ändå idag inom processindustrin", säger Lars Karlsson. "På ett normalt pappersbruk är det fullt realistiskt att sätta in minst ett 100-tal mikrodatortext för processstyrning och produktionsuppföljning."

"Hittills har jag varit med om att sätta in ett tiotal mikrodatortext på ett pappersbruk. Så mycket finns fortfarande kvar att göra."

B G WENNERSTEN

Nästa sida: Så revolutionerar mikrodatortext svensk industri